

OD BRUTALNOSTI DO SJETE, HUMORA I NAZAD

Igrani filmovi Antonija Nuića - Feljton *Hrvatski film, novinska kritika i društvo u 21. stoljeću* (13.)

Antonio Nuić snimio je četiri samostalna dugometražna igrana filma, no u ovom tekstu obratit ćemo pozornost i na kritike omnibusa *Sex, piće i krvoproliće*, ne samo zato što je u njemu bila najzapaženija upravo njegova epizoda, nego zato što se njegov zadnji film *Mali* radnjom nastavlja upravo na njegovu epizodu spomenutog omnibusa.

U kritici filma *Seks, piće i krvoproliće* (2005.) Jakov Kosanović u *Slobodnoj* piše da je riječ o korektnom filmu, koji putem tri socijalne minijature s ulice uokviruje neku vrstu generacijskog duhovnog panoptikuma.

Josip Jurčić u *Večernjem* piše da BBB-ovci Antonia Nuića izgledaju odbijajuće, no njegova epizoda to nikako nije: odlično napisan i izrežiran te bez ijednog izrazitog pozitivca, ali i sa simpatijama za negativce, taj gorko-zabavan dio omnibusa počinje s *cipelarenjem*, a završava s puno neugodnijom tišinom glavnih junaka. Ta mučna, razarajuća tišina gledatelja pogađa kao čekić, što je učinak kakav su htjeli i Jurić i Matić, no za razliku od njih Nuić svoje likove ne tjera, već ih slijedi te tako prisiljava gledatelja na to da i on radi isto, a s tim jednostavnim receptom dobili smo filmsko putovanje vrijedno truda.

Janko Heidl u *Večernjem* hvali fascinantne dokumentarne segmente između igranih epizoda u kojima su popraćeni stvarni navijači na putu do spomenute utakmice: pijani, glasni, agresivni, neartikulirani fanatici koji, čini se, jedini smisao i odušak pronalaze u neukrotivu ludovanju vezanom uz utakmice i borbama s navijačima drugih klubova s kojima Nuićeva, u svakom pogledu najupečatljivija epizoda, odlično korespondira. Dario Borković u istom listu navodi da u cjelini kvalitetom iskače jedino treća Nuićeva epizoda, čija je ključna prednost odlični Franjo Dijak u ulozi frustriranog mladića i novopečenog oca pod pritiskom svojih mačo prijatelja navijača.

Jurica Pavičić u *Jutarnjem* kritizira omnibus kao izrazito neujednačen i igranim dijelovima nedovoljno *nogometan*, no hvali Nuićev segment, navodeći da je sugestivno dočarao tamnicu jednog preuranjenog braka i okrutnost mačističke kulture. U toj trećoj epizodi svi su glumci briljantni, a Nuićeva treća epizoda omnibusa možda je čak i najbolja kratka igrana stvar koju smo u Hrvatskoj vidjeli u posljednjih nekoliko godina, zaključio je Pavičić.

Prvi Nuićev cjelovečernji igrani film, *Sve džaba* (2006.), odmah je Nuiću donio trijumf - kao debitant osvojio je *Zlatne arene* za najbolji film, za režiju i za scenarij.

Saša Drach u *Jutarnjem* hvali prekrasnu galeriju likova koji čine zanimljivu, nadrealističku svakodnevicu bosanskog druma, a scenarističke i glumačke minijature čine začudan, raznorodan i zabavan mozaik kakav rijetko vidamo i na svjetskom, a kamoli hrvatskom filmu. Iako snima film ceste, i dalje ostavlja svoje likove u skućenom prostoru, sugerirajući klaustrofobiju cijele

sredine u kojoj se priča odvija, od kamiončića do ključnih scena oko stola koje su precizno režirane i pokazuju veliku redateljsku vještinu.

Nenad Polimac u *Jutarnjem* ocjenjuje ga kao dojmljiv film ceste intrigantna zapleta, a nenametljiva režija, sugestivne, podigrane dramske situacije i odlični glumački nastupi tek su neke od odlika ovog izuzetnog debitantskog ostvarenja.

Jakov Kosanović u *Slobodnoj* navodi da se na Nuića još od omnibusa gledalo kao svojevrsnoga generacijskog Jarmuscha, kao čovjeka koji će ucijepiti svježinu stila i humora u domaći film. Nuić sve podređuje sugestiji trenutka, ravnomjerno raspoređenog između kratkih dijaloga i tišine – čak i onda kad to rezultira blagim tehničkim neredom kadra, Nuić redovito izvuče dramaturšku korist.

Janko Heidl u *Večernjem* pak piše da redatelj i scenarist Antonio Nuić ide svojim putem, a za konvencije i trendove ne brine više od onoga koliko se oni uklapaju u njegovu viziju. Dobronamjieran put protagonista na kraju ostaje nedorečen i nezaokružen, a takvim se čini i Nuićev film, što možda i nije najsretniji rezultat. No *Sve džaba* ima dragocjenost koja često nedostaje djelima sedme umjetnosti: osjećaj slobode i samoistraživanja, dojam hrabre prepuštenosti autorskoj intuiciji koja podrazumijeva izbjegavanje gotovih rješenja i usmjeravanja stvaralačkih silnica poznatim, sigurnim ili dopadljivim putevima, a pritom se ne doima bezveznom improvizacijom izgubljenog filmotvorca, nego zrelim i

dostojanstvenim ostvarenjem, mudro sigurnim u dopustivost vlastite nesigurnosti.

Josip Jurčić u istom listu piše da Nuić svoj film ceste poslije prve polovice pretvara u smireni sevdah. Samoću, tugu i neispunjenu ljubav redatelj usporenim ritmom uspješno potencira, stvarajući na kraju dojmljivu emotivnu priču. No, zamjera mu što kontrast između prvoga i drugoga dijela dosta remeti ritam cjeline. Nuić je puno spretniji u detaljima nego u cjelini: scenarij ima odličnih one liner, ali pomalo šepa kad treba prenijeti običan razgovor. Jurčić zaključuje da bez obzira na sitne zamjerke *Sve džaba* svojom kvalitetom potvrđuje Nuićev talent i status filmaša od kojega možemo očekivati puno.

O narednim Nuićevim filmovima, koji su inače vrlo inspirativni za hrvatsku kritiku, bit će više riječi u nastavku feljtona. No, analizirajući sve kritike njegovih filmova može se reći da je kritika vrlo dobrim ocjenama popratila njegove filmove *Sve džaba*, *Kenjac* i *Mali*, dok je nešto slabije primljen film *Život je truba*. U svojim je filmovima Nuić išao od brutalnosti u epizodi u omnibusu do sjete u *Sve džaba*, *Čehova s kamenjara* u *Kenjcu* i humora u *Život je truba* i nazad do nasilja u *Malom*. Temeljem analiziranih tekstova može se reći da je Antonio Nuić jedan od kritički najcjenjenijih suvremenih hrvatskih redatelja i da je kritika prepoznala autentičnost njegovih likova i izvrstan rad s glumcima iz kojih uspijeva izvući visoku uvjerljivost i prirodnost interpretacije.

Zlatko Vidačković, FILMOVI.hr, 13. prosinca 2020.

Napomena: Dopušteno je prenošenje sadržaja ovog feljtona uz objavu izvora i autora.